

TLAČOVÁ SPRÁVA č.40 - sezóna 2018/2019

Festival TRANS/MISIE aj jedenásť premiérových titulov

Návrat Traviaty, exkluzívna baletná rozprávka, aj klasika v netradičnej jazykovej úprave

Druhý ročník Medzinárodného festivalu umení TRANS/MISIE, päť činoherných, tri operné a tri baletné premiéry ponúkne v novej sezóne 2019/2020 divákovi Štátne divadlo Košice. V ponuke okrem iného nechýbajú návrat populárnej opery, exkluzívna baletná rozprávka, nové autorské projekty choreografa Ondreja Šotha, ale aj divadelný performance k výročiu nežnej revolúcie či činoherná klasika v netradičnej jazykovej úprave.

Spoločný projekt divadiel zo šiestich krajín, Medzinárodný festival umení TRANS/MISIE, napíše svoje druhé pokračovanie v Košiciach od 8. do 14. septembra 2019. Projekt sa zrodil v polovici júna 2017 v poľskom mestečku Lancut neďaleko Rzeszowa, kde zástupcovia divadiel zo šiestich krajín – Poľska, Slovenska, Česka, Maďarska, Litvy, Ukrajiny – podpísali memorandum o jeho vzniku. Partnerov projektu spája prihraničná poloha, ktorá praje vzájomnému prenikaniu kultúr. Hlavným programovým zameraním TRANS/MISIE je interdisciplinárnosť v oblasti umenia (divadlo, opera, hudba, film, výtvarné umenie, fotografia, performance, nové médiá a pod.). Premiérový ročník TRANS/MISIE sa uskutočnil na prelome augusta a septembra 2018 v poľskom Rzeszowe a jeho organizátorom bol Teatr im. W. Siemaszkowej. Hlavným titulom 2. ročníka festivalu v Košiciach, ktorého organizátorom je Štátne divadlo Košice, je 30. výročie udalostí roku 1989. Podujatia festivalu sa nebudú venovať len pádu komunizmu a pripomenutiu si tohto výročia. Budú sa zamýšľať aj nad vzťahom demokracia verzus diktatúra, nad pádom akejkoľvek garnitúry a momentom zmeny, ktorý takýto pád prináša, a nad tým, ako sa s takým momentom spoločnosť vyrovnáva. Aj v tomto roku bude festival prebiehať v modeli národných dní jednotlivých účastníckych krajín.

Prvú premiéru novej divadelnej sezóny prinesie 4. októbra operný súbor. Po necelých dvoch rokoch sa v novom nastudovaní na javisko Historickej budovy ŠDKE vráti piatykrát v histórii divadla jedna z najhrávanejších oper Giuseppe Verdiho Traviata. Jej posledná inscenácia v réžii Boženy Hanáckovej z roku 1997 sa s divákmi rozlúčila v januári 2018 po vyše dvadsiatich rokoch a sto reprízach. V Traviate sa podobne ako v iných Verdiho dielach spojilo viacero géniov – hudobný Verdi, romantický Alexander Dumas ml., ktorého román Dáma s kaméliami bol predlohou pre dramatického génia, libretistu Francesca Mariu Piaveho. Novú inscenáciu pripraví medzinárodný realizačný tím pod vedením nemeckého režiséra Alexandra Medema, scénu a kostýmy navrhne Katharina Hestinger a hudobne operu nastuduje Jan Novobilský.

Uvedenie hry Pygmalion zakladateľa modernej anglickej drámy a nositeľa Nobelovej ceny Bernarda Shawa bude 8. novembra v Historickej budove ŠDKE prvou činohernou premiérou novej sezóny. Príbeh o stávke profesora fonetiky Higginsa, ktorý chce pretvoriť dieťa ulice, chudobnú predavačku kvetov Lízu, na skutočnú dámu, bude štvrtou Shawovou hrou uvedenou v Štátnom divadle Košice. Inscenácia hry, ktorá bola predlohou pre slávny muzikál My Fair Lady, bude znamenať aj trvalejší návrat košického rodáka, režiséra Martina Čičváka do rodného mesta a prinesie aj prekvapujúcu jazykovú úpravu.

Na Malej scéne ŠDKE si činohra 15. novembra premiérou inscenácie Marcela Děkanovského SPIN pripomenie 30. výročie nežnej revolúcie. Text, ktorý sa stane podkladom k pripravovanej produkcii, nie je tradičnou literárno-dramatickou predlohou. Výsledkom inscenovania tohto textu bude tvar, pre ktorý sa v modernom divadle zaužívalo pomenovanie performance, skrátka produkcia obsahujúca prvky reality a výmyslu, fiction a nonfiction, autenticity a štylizácie. Inscenácia bude režisérskym debutom Michaly Hadušovskej v košickom divadle.

Baletná rozprávka Čarodejník z krajiny OZ bude 29. novembra v Historickej budove ŠDKE prvou premiérou baletného súboru v novej sezóne. Zaujímavosťou tohto predstavenia je fakt, že inscenácia mala svoju pôvodnú premiéru v berlínskej opere, a spracovanie tejto známej rozprávky, v réžii a choreografii Giorgia Madiu, je predurčené pre všetky kategórie diváka, pri ktorom sa každý, mladý alebo starý, od zdvihnutia opony ponorí do sveta detských ideálov, snov a fantázií.

Nový rok 2020 otvoria obľúbené Novoročné koncerty, na ktorých v prvej časti zaznejú známe valčíkové melódie, tentoraz však nie rodiny Straussovcov, ale valčíky ruských skladateľov a filmové melódie, v ktorých bude dominantným nástrojom saxofón. Hlavným hosťom druhej polovice koncertov bude Hana Fialová, nositeľka ceny Thálie za spevácky výkon v hlavnej úlohe a interpretáciu piesní francúzskej šansonierky Edith Piaf.

Prvou premiérou v Novom roku bude 24. januára uvedenie súčasnej slovenskej hry Jurgova Hana autorky Anny Naglik. Inšpirovaná je poviedkou Ivana Horvátha Dve ženy Petra Jurgu. V uzavretom svete rodiny, ale aj dediny nazerá do stereotypu vzťahov, citovej vychladnutosti, ale aj vášnivej pudovosti. Jurgova Hana poeticko-drsným jazykom s krutým humorom hovorí o živote na periférii, o tej každodennosti, ktorá sa zrkadlí v nutnosti prežiť. Režisérkou inscenácie bude Alena Lelková.

Druhýkrát vstúpi na javisko Malej scény ŠDKE s premiérou aj baletný súbor. 14. februára bude mať premiéru nový autorský projekt režiséra a choreografa Ondreja Šotha Milada Horáková. Šoth v modernom tanečnom divadle vyrozpráva príbeh Milady Horákovovej, ktorá bola nespravodlivo odsúdená a popravená v najväčšom z vykonštruovaných politických procesov v 50. rokoch 20. storočia v komunistickom Československu.

Po 35 rokoch sa 21. februára na javisko Historickej budovy ŠDKE vráti jediná opera Ludwiga van Beethovena Fidelio, ktorú Štátne divadlo Košice uviedlo v doterajšej histórii dvakrát - v roku 1962 a v roku 1985. Novú inscenáciu pripraví nemecký režisér Bruno Berger-Gorski, hudobne ju naštuduje šéfdirigent Vinicius Kattah. Beethoven spolu s libretistami J. Sonnleithnerom, S. von Breuningom a G. F. Treitschkem operu trikrát prepracovali - prvá verzia mala premiéru v roku 1805, finálna v roku 1814. Zaujímavosťou je aj to, že k opere napísal Beethoven až štyri predohry. Opera rozpráva príbeh Leonory, ktorá v prestrojení za väzenského dozorcú Fidelia zachráni svojho manžela, politického väzňa Florestana pred smrťou vo väzení.

Profesionálne slovenské divadlo oslavuje v budúcom roku 100. výročie vzniku. Pri tejto príležitosti pripravuje činohra na 3. apríla 2020 premiéru pôvodnej slovenskej hry s názvom Borodáč, na ktorej vzniku sa podieľa trojica autorov - Karol Horák, Michal Ditte a Michal Baláž. Janko Borodáč patrí k dôležitým zakladateľským osobnostiam slovenského profesionálneho divadla a je nerozlučne spätý so vznikom SND, ale i so Štátnym divadlom Košice. Turbulentný profesionálny, ale i osobný život je dôležitým pohľadom na dejiny slovenského divadla, na politiku, na myslenie o kultúre, na uvažovanie o etike i estetike medzi rokmi 1920 až 1980. Réžiu zverilo vedenie činohry do rúk Júlie Rázusovej.

V posledný aprílový deň, 30. apríla bude mať v Historickej budove ŠDKE premiéru ďalší autorský projekt Ondreja Šotha. Baletné predstavenie Rudolf Nurejev prinesie biografický príbeh umelca, ktorý zmenil svet tanca. Bude aj príbehom o neslobode a o tom, že slobodu si treba vždy vybojovať, aj za cenu obetí.

Prívlastok košická bude mať 22. mája premiéra opery Werther skladateľa Julesa Masseneta, inšpirovaná kultovou knihou nemeckého básnika J. W. Goetheho Utrpenie mladého Werthera. Werther bude aj návratom režisérky Lindy Keprtovej, hudobné naštudovanie bude mať opäť na starosti šéfdirigent Vinicius Kattah. Massenet operu napísal v osemdesiatych rokoch 19. storočia, ale jej prvá verziu parížska opera odmietla pre jej závažný námet. Skladateľ ju na nejaký čas odložil a napokon po prepracovaní mala premiéru vo Viedni v roku 1892. Massenetov kompozičný štýl púta

pozornosť predovšetkým bohatou melodickosťou a farebnou inštrumentáciou. Svojím sugestívnym hudobným jazykom tlmočí príbeh citov, ktoré hlavní hrdinovia nemôžu naplniť.

Poslednou premiérou sezóny 2019/2020 bude 5. júna na Malej scéne ŠDKE inscenácia hry súčasného nemeckého dramatika Rolanda Schimmelpfenniga s názvom Čierna voda v réžii v Košiciach debutujúceho Braňa Mazúcha. Hra je príbehom Franka a Leyly, ktorí na niekoľko okamihov uverili, že pochádzajú z toho istého sveta, z jednej spoločnosti. Áno, žili v jednej spoločnosti, ale tá spoločnosť mala dve tváre, a teraz, po dvadsiatich rokoch má tých tvárí ešte viac. Autor si v tejto hre plní sen letnej noci o svete, kde všetky sociálne, kultúrne a náboženské rozdiely odnáša voda, Čierna voda.

DIVADELNÁ SEZÓNA 2019/2020 V ŠTÁTNOM DIVADLE KOŠICE:

- 8. - 14. septembra 2019 - Medzinárodný festival umení TRANS/MISIE
- 4. októbra 2019 - Giuseppe Verdi: Traviata (opera) - Historická budova ŠDKE
- 8. novembra 2019 - Bernard Shaw: Pygmalion (činohra) - Historická budova ŠDKE
- 15. novembra 2019 - Marcel Děkánovský: SPIN (činohra) - Malá scéna ŠDKE
- 29. novembra 2019 - Giorgio Madia: Čarodejník z krajiny Oz (balet) - Historická budova ŠDKE
- 24. januára 2020 - Anna Naglik: Jurgova Hana (činohra) - Malá scéna ŠDKE
- 14. februára 2020 - Ondrej Šoth: Milada Horáková (balet) - Malá scéna ŠDKE
- 21. februára 2020 - Ludwig van Beethoven: Fidelio (opera) - Historická budova ŠDKE
- 3. apríla 2020 - Karol Horák, Michal Ditte, Michal Baláž: Borodáč (činohra) - Historická budova ŠDKE
- 30. apríla 2020 - Ondrej Šoth: Rudolf Nurejev (balet) - Historická budova ŠDKE
- 22. mája 2020 - Jules Massenet: Werther (opera) - Historická budova ŠDKE
- 5. júna 2020 - Roland Schimmelpfennig: Čierna voda (činohra) - Malá scéna

28.6.2019

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR